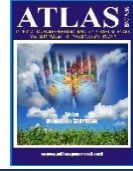

ATLAS INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL ON SOCIAL SCIENCES

ISSN:2619-936X

Article Arrival Date:19.09.2018

Published Date:31.10.2018

2018 / October

Vol 4, Issue:13

Pp:1306-1316

Disciplines: Areas of Social Studies Sciences (Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines in Social Sciences)

RESİM SANATINDA YER ALAN İÇ MEKÂN RESİMLERİNİN İÇERİSİNDEKİ NESNELER ÜZERİNE İŞLENMİŞ MOTİFLERİN YERİ

LOCATION OF PROCESSED MOTIFS ON OBJECTS IN INTERIOR PAINT

Dr. Öğretim Üyesi Fahrettin GEÇEN

İnönü Üniversitesi Güzel Sanatlar Ve Tasarım Fakültesi Resim Bölümü fahrettin.gecen@inonu.edu.tr

Emrah ASLANHAN

İnönü Üniversitesi Güzel Sanatlar Ve Tasarım Fakültesi Resim Bölümü

ÖZET

Resim sanatı dönemleri içerisinde yer alan, iç mekân resimlerinin içerisinde nesneler üstüne resmedilmiş motiflerin plastik değerlerinin dönemlere ve bazı sanatçılara göre ele almaları konu edilmiştir. Her dönem içerisinde yer alan dönem ve sanatçının özellikleri ve algılayış şekillerini motif bazında ele almalarını çözümleme amaçlanmıştır. Geleneksel ve çağdaş dönemde yer alan resimlerdeki motifler üzerinde algılayış çözümlemek ve hangi dönem içerisinde yer aldığını ve sosyolojik yapısını araştırma içerisinde çözümlemeye çalışmak önem kazanmaktadır. Araştırmada Tarih Öncesi, Rönesans, Fovizm, Realizm, ve Empresyonizm dönemleri örneklem alınmıştır. Aynı zamanda Johannes Vermeer, Pierre Bonnard, Henri Matisse sanatçılarından örnekler alınıp araştırma dönem ve sanatçılarla sınırlandırılmıştır. Örnek alınan sanatçıların resimlerinde yer alan nesneler üzerine işlenmiş düz ve yalın motiflerin renk ve biçimsel özellikleri araştırmada ele alınıp sanatçı ve dönemlere göre üslup sal farklılıklar ortaya çıkarılmıştır. Her dönem ve sanatçının iletişim halinde bulunduğu toplumun ve içerisinde yer aldığı dönemin kültürel etkisinde kaldığı bulgulanmıştır. Sanatçıların bulundukları dönem ve kültürden etkilenecek resimlerinde iç mekân içerisinde nesneler üzerine işledikleri motiflerde de kendi dönem ve kültürlerini yansıttıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: motif, iç mekân, resim, dönem, sanatçı

ABSTRACT

Among the painting art periods, in the interior paintings, the plastic values of the motifs depicted on objects have been discussed in terms of periods and some artists. It is aimed to analyze motif-based analysis of the features and perceptions of the period and artist in each period. It is getting importance to analyze the perception on the motifs in the paintings taking place in the traditional and contemporary period, and in what period they take place and to try to solve the sociological structure in the research. In the study, prehistoric, Renaissance, Fauvism, Realism, and Impressionism periods were sampled. At the same time, examples from Johannes Vermeer, Pierre Bonnard, and Henri Matisse artists were studied and limited as for research, period and artists. The color and formal characteristics of the plain and simple motifs on the objects in the paintings of the sampled artists were investigated and stylistic differences were revealed according to the artists and periods. It has been discovered that the society in which each era and the artist are communicating and the period in which they are involved are under cultural influence. It has been reached that artists and their motifs on the objects in the interior of their paintings are influenced by the period and culture they are in as the result of reflecting their periods and their cultures.

Keywords: motif, interior, painting, period, artist

1. GİRİŞ

İnsanoğlu doğar, büyür ve büyürken aile, çevre, aldığı eğitim, bulunduğu toplum kişiyi biçimlendirir. Biçimlenen insan gerek algısı gerek zevkleri gerekse de estetik algısı açısından belirli bir forma bürünür. Toplumlar ve dönemler biçimlenen insan gibi kendi içerisinde belirli sınırlılıklar dahilinde kültürel ve sanatsal biçimlere dönüşür. Dönüşüm geçiren toplumlar ve dönemler belirli oranda az yâda çok birbirlerinden etkilenirler. Tarih boyunca insanların; istek, inanç ve duygularını ifade etmek amacı ile birtakım biçimlere başvurması ilk çağlarda başlamış, her türlü yaşam evresince sürmüş ve günümüze kadar devam etmiştir. Her

topluluğun kendine özgü bir sanat üslubu gelişmiştir. Bunun nedeni toplumların kültürel farklılıklarıdır Kavuncuoğlu (2003'ten aktaran Daşdağ, 2017:2-3). Mağara dönemlerinden beri insanlar belirli formlarla duygularını ve düşüncelerini ifade etmişlerdir. Formlar kimi zaman bir büyü aracı, kimi zaman bir eğitim aracı olmuştur. Zamanla estetik kaygının da içinde olduğu fonksiyonel yâda sanatsal formlar haline dönüşmüştür.

Kültürün içinde dil, inanç ve töreler bulunur. Çünkü bunların tümü bir toplumun ortak değerlerini oluşturur. Sanat ise, kültür kaynağından beslenen bir özelliğe sahiptir. Çünkü sanatçı üreteceği eserlerini önce yerel veya yöresel kültürleriyle oluşturur, daha sonra evrensel kültüre ulaşmaya çalışır Tepecik (2002'den aktaran Daşdağ, 2017:2).Sanatçının elinde şekillenen bu formlar kimi zaman süs amaçlı da kullanılmıştır. Motifler süslemenin ana unsurudur. Motif çoğu kez toplulukların gelenek ve göreneklerinin, zevk, anlayış, inançlarının kültür ve sanat alanında ifadesidir.

"En basit gibi görünen bir motif ardındaki binlerce yıllık bir kültür oluşumunu, gelenekleri, görenekleri, efsaneleri ve inançlarıyla yeni bir anlatım ve ifade zenginliği taşımaktadır. Motifin içeriği önem kazanmaktadır Kavuncuoğlu (2003'ten aktaran Daşdağ, 2017:2-3). Plastik öğelerin oluşum süreci ele alındığında, düşüncelerin ve yapıların simgesi olarak şekillendiği görülmüştür. Belirli düşünce ve duyguların ifadesinde tarih süreci içerisinde motiften yararlanıldığı ve resim sanatında amaç yâda araç olarak bir unsur olarak kullanıldığı görülmüştür.

1.1. Araştırmanın Amacı

Geleneksel ve çağdaş dönemde yer alan resimlerdeki iç mekân içerisinde bulunan nesneler üzerinde yer alan motifleri çözümlemek ve sanat içerisinde yerini görmek amaçlanmıştır.

2. KAVRAM OLARAK MOTİF

Türk dil kurumuna (TDK) göre; Motif, yan yana gelerek bir bezeme işini oluşturan ve kendi başlarına birer birlik olan öğelerden her bir öğeye denir

Motif bir birinin tekrarı birimlerden meydana gelse dahi çoğunlukla soyut bir birimden yola çıkarak kendi içerisinde bir düzen ve forma sahip bir yapının tekrardan şekillenmesidir. Motifin oluşumu biçimsel formlarla aktarılacak istenen yâda figürün veyahut olay ve durumların geometrik vb. formlarla ifadesi yoludur.

İster figürlü ister geometrik ve bitkisel motiflerle oluşturulsun, sonuçta verilmek istenen mesajda ve süsleme motifleriyle biçimlenen programın özünde aynı kavram, yani aslında soyut olan, ancak insanların bunu görsel simgeler aracılığıyla somutlaştırarak kavrayabilecekleri, her şeyin nedeni ve sonucu olan evrenin tasviri yatmaktadır Durukan (1993'ten aktaran Öztürk 2008: 30). Bu tasvir bir mesaj görevi de görmekte, kendi içinde oluşturduğu düzen ile estetik bir bütünlük ve algı oluşturmaktadır.

İnsanoğlu, iletişim için çeşitli yollar kullanmış, kimi zaman duman aracılığı ile kimi zaman mağara resimleriyle kimi zaman da çivi yazılarıyla duygularını ve düşüncelerini aktararak iletişim kurmuştur. Her toplum kendinin aynası olan bir yaşam biçimi oluşturmaktadır. Bu yaşam biçimi kendini, yeme alışkanlıklarında, iletişimde, giyimde vs. farklı yollarla kendi rengiyle şekillendirmiş olarak göstermektedir. Motif de aslında kültürlerin kendilerini anlattığı bir soyut ifade biçimi olmuştur. Motifler bir kültürel yapının adeta DNA'larıdır (Özdiñ, 2016: 526).

2.1. Tarih Öncesi Dönemde Motif

İlk çağlardan beri bilinen toplayıcılık, avcılık, inanç, doğa günlük yaşam koşullarını belirlemiştir. Nesillerdir varlığını sürdüren mağara duvar resimleri halen yol gösterir

niteliktedir. Tarih öncesinde stilize edilmiş geometrik formlar görülmektedir. Bunlar anlatılmak istenen mesaj içerikli yapıtlardır. Bazıları tehlikeli, yararlı, evcilleşebilir, türde hayvan formlarını görmekteyiz. Bu formları aktaranların mağarada duvar üzerine resim çizerken benzetme kaygılarının olduğunu görülmektedir. Stilize formların anlaşılır olması, biçimsel ifadelerinde estetik değerler bulunması stilize formların ne kadar bilinçli resmedildiğine ilişkin yol gösterir niteliktedir. Yaşam koşullarından ve doğa koşullarından dolayı insanlar uzun süre göçebe hayat yaşamışlardır. Yerleşik hayata geç giren insan ise yaşamını mağarada geçirirken gerekçeleriyle kendini ifade biçimi olarak mağaralara soyut, somut imge ve çizimlerle resimler çizmiştir. İçten gelen plansız yâda vermek istediği şeyin doğası gereği formlarda motife de yöneldiği görülmüştür.

İlkel kültürlerde uygulanan çeşitli süsleme motifleri, sanat tarihçileri dışında arkeolog ve etnografların da alanına girmektedir. Genelde geometrik, bitkisel ve figüratif olarak gruplandırılan bu motiflerin oluşum nedeni ve toplumların sosyal yaşamında kapsadıkları yer ve önem, çok farklı açılardan ele alınmakta ve araştırılmaktadır Петри (1923'ten aktaran Avşar, 2010: 6).

Çeşitli mağaralarda rastlanılan figürlerde yer alan motif örneklerinden Pech-Merle mağarasının benekli iki atını, Combel galerisinin antilop başlı hayvanlarını, Lascaux mağarasının garip hayvan motifini (Resim. 1) ve çeşitli mağaralardaki küçükbaşlı at figürlerini sayabiliriz (Yalçınkaya, 2017: 81).

Resim. 1: "Licorne" garip hayvan, boyalı duvar resmi. Lascaux mağarası

4. RÖNESANS SANATINDA MOTİF

Rönesans resim sanatı bilimin ve yeniden doğuşun simgesi sayılan toplumsal gelişmelerinde içinde yer aldığı fakat kilisenin ve burjuvanın etkisinin devam ettiği bir süreçte kendini geliştiren ve zenginleştiren bir yapıya sahiptir. Toplumsal ve bilimsel gelişmeler Rönesans dönemi ile birlikte resimde tema ve formda değişkenlik ve gelişim göstermesine sebebiyet vermiştir. Resim temalarına daha önceki dönemlerde yer almayan günlük yaşam sahneleri girmiş, sivil portreleri ressamların fırçalarında yerini bulmuştur. Rönesans'ın resim sanatına kazandırdığı en önemli katkı zenginleşen konulardır. Dini tasvirlerin yanında tabiata ait motifler tüm canlılığıyla tuvallere taşınmıştır. Çeşitlenen konular yanında, resim sanatçıları iç dünyalarını, kendi düşlerini özgürce işleme serbestliğini Rönesans ile kazanmışlardır

<http://www.toplumdusmani.net/modules/wordbook/entry.php?entryID=4322/ronesans-resim-sanati-nedir+ronesans-resim-sanati-ne-demek/> .

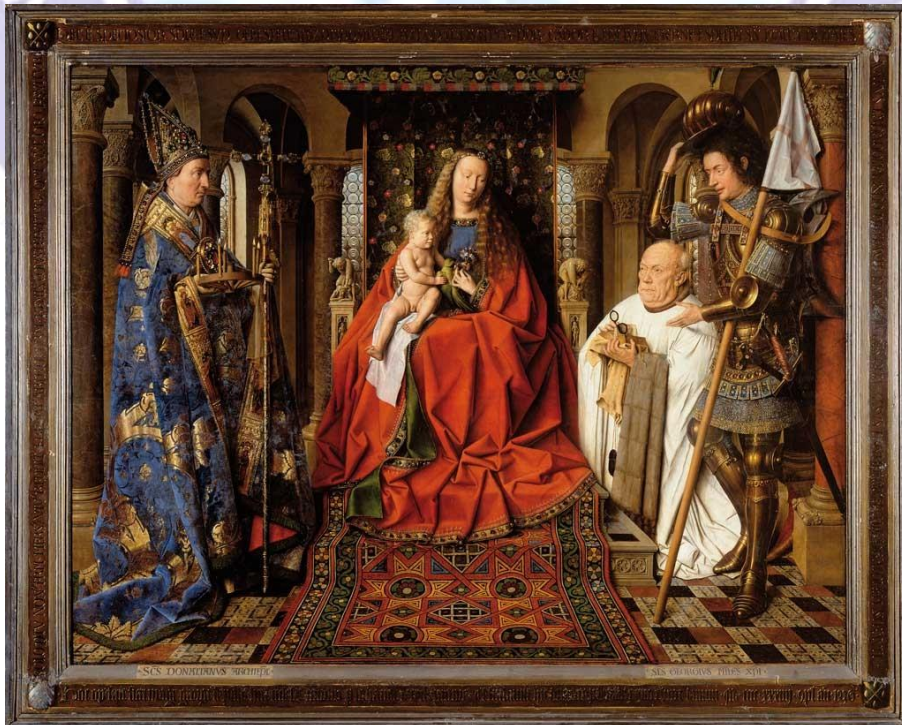
Rönesans dönemine ait resimlerde zenginleşen formlar ve ayrıntılarda görülmektedir. Bazı resimlerde halı, kıyafet, taç, taht gibi objelerde ayrıntılı çizim ve motifsel anlatımlar görülmektedir. Örneğin bir eserde yer alan motif bulunan halılar törenlerde ve taht üzerine malzeme olarak kullanılmıştır. (Çakmak, ve Özdemir, 2018: 76)

4.1. Rönesans dönemi sanatçısı Jan Van Eyck ait resimde görülen motif örnekleri;

4.1.1. Jan Van Eyck

1390 da Maaseik Belçika’da doğmuştur <https://www.istanbulsanatevi.com/sanaticilar/soyadi-e/eyck-jan-van/jan-van-eyck-biyografi-1390-1441/>. Sanatçının incilden alınan dini konulu eserine bakıldığında temayı destekleyen ve dönemin şaşaalı yaşamını da yansıtan saray yaşamından bir parça görülmektedir. Temayı güçlendiren resmin sol tarafında yer alan cübbeli figürdeki kıyafetin üstündeki motifsel işlemlerle birlikte tahttaki motifler, ortada yer alan Meryem Ana figürünün ayağının altındaki halının motiflerindeki görünüm güçlü bir şekilde resmi zenginleştirdiği gibi dönemin zenginliğini ve yaşam formunu da göstermektedir. Sanatçının bu eserinde yoğun bir şekilde gerek mekânda yer alan renkli mermer sütunlar, gerek diğer figürlerdeki kıyafet ve gereçlerdeki motifsel işlemler, Meryem ananın kıyafetindeki mücevher taşlar, yerde yer alan karolardaki motifler sanatçının ayrıntıcı ve bir o kadar reel bir yaklaşım ile resmini biçimlendirdiğini göstermektedir. Sanatçı eserinde canlı ve parlak renkler ile yoğun motif detaylarıyla resmin bütününe egemen olup, resmi daha güçlü kılmıştır.

Betimlenen sahne arkasında, eğimli yuvarlak cam pencereler mekânda derinlik oluştururken pencere ve sütun üzerinde motiflerin bulunduğunu görmekteyiz. Tahttaki ve sütun başlarındaki küçük oymalar, İsa'nın doğumu ve fedakârlığını ön plana çıkaran İncil sahneleri gösterir <https://daydreamtourist.com/2013/04/29/a-heavenly-van-eyck/>. Ressam resminde motifleri güçlü bir eleman olarak kullanmıştır. Motif güçlendirici etkisini, zenginlik, gösteriş, düzen, sınıf ayrımını gösteren gösterge haline dönüşmüştür.

Resim 2: Jan van Eyck, “The Madonna and Child with Canon van der Paele”

Sanatçının eserindeki resimsel ifade biçimine bakıldığında nesneleri gerçeğe yakın ve olabilir olanını yansıtmaya çalışmaktadır. Sanatçı eserinde, halı ile zemin arasında bir bütünlük sağlamaktadır. Halı basamağın keskin kenarından kırılmış, çatlaklar gözle görülür şekilde işlenmiştir. Sanatçının bu resimsel tavrı resme derinlik ve perspektif katıp üç boyut hissini hissettirerek eseri yüzey resmi olmaktan kurtarmıştır. Halıdaki motifler çiçek, üçgen, su yatağı, halka gibi formlarla işlenmiştir.

Resim 2. 1: Detay

5. FOVİZM RESİM SANATINDA MOTİF

Fovizm'de görsellik ön plana çekilip tema ikinci planda tutulmuştur. Noktalarla boyama stili, yerini; düz motifler halinde özgürce uygulanan, çarpıcı saf renklere, geniş kesik fırça darbelerine bırakmış olsa da renk uyumu merkezli bir akım olmuştur <https://slideplayer.biz.tr/slide/11796591/>.

Fovizmin önde gelen usta sanatçısı Henri Matisse'in eserlerinde motifler kullanıldığı görülmektedir. Henri Matisse'in kullanmış olduğu motifler anlaşıyla, resmin derinliğini yüzeye çekerek resmetmiştir. Matisse resimlerinde motifi basitleştirmiş ve resmin yüzeyine çekmiştir. Yüzeye çekilen resimsel nesnelerin ön arka ilişkisi zayıflamış ve iki boyutlu bir görünüme bürünmüştür. Aşağıda sanatçının eser örneğinde görüldüğü gibi eserlerin içerisinde yer alan nesneler üzerinde motive rastlanılmaktadır. Örnek resme baktığımızda (Resim 3); resme bakıldığında soğuk renklerin baskın olduğu sıcak renkli nesnelerin solda kırmızı renkteki motifli perde ve sağda yer alan sarı renkteki motifli vazo ile resimde renk dengesini oluşturulup, yalın anlatımla yüzeyde güçlü bir etki oluşturulmuştur. Sanatçı her nesnenin renk uygulamasını genelde tek renk boyamış, renk ton varyasyonlarını uygulanmadığı görülmektedir.

Resim 3: Henri Matisse, "Etrusk Vazolu İçişleri", 00 x 00 cm, TüYB, 1940.

Resim 4: Henri Matisse, "Kırmızı Oda", 180 x 220 cm, TüYB, 1908.

Henri Matisse "Kırmızı Oda" adlı eserinde ise; arka planda, masada ve resmin genelinde kırmızı rengini baskın olarak kullanmıştır. Sanatçının kırmızı rengini lekesel kullanması ve üç boyutu verecek ara geçişleri oluşturacak renk geçişlerinin net olarak vermemesi tuvalin yüzeyini iki boyutlu olarak algılanmasına neden olmaktadır. Duvar ve masa üzerine çizilmiş olan çiçek motifleri konturu net belirgin çizilmiştir. Motiflerde yer alan kalın kontur çizgilerle beraber tek düze boyutsuz görünüm resmi yüzeye çekip üç boyut algısını azaltmaktadır.

Resim 4. 1: Detay

6. REALİZM RESİM SANATINDA MOTİF

Konu ve üslup bakımından yaşamı ve doğayı olduğu gibi yansıtmaya, biçimleme anlayışı ile toplumun yaşamını gerçek boyutlarıyla ortaya seren Realizm anlayışı içinde, doğadaki oranlar, plastik değerler, renk ve ışık değerleri aynen yansıtılmaya çalışılır <https://www.arthipo.com/artblog/sanat-tarihi/realizm-sanat-akimi.html/> .

Resim 5: Johannes Vermeer, “Resim Alegorisi”, 120 x 100 cm, TÜYB, 1668.

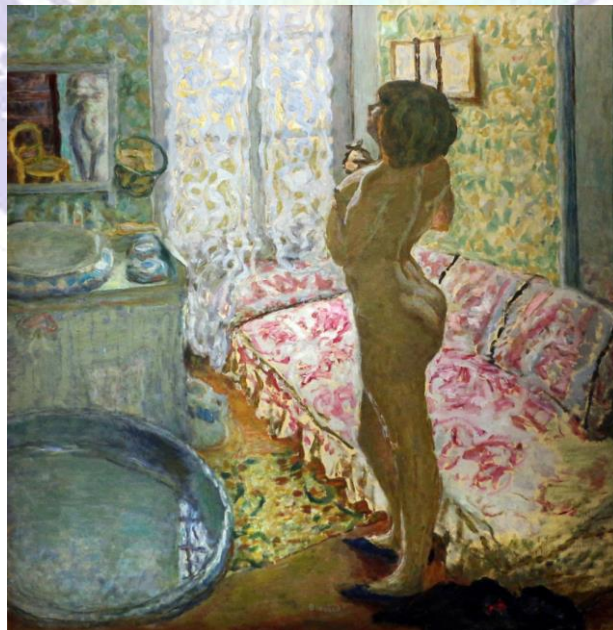
Johannes Vermeer “Resim Alegorisi” adlı eserinde dikkat çeken nokta üzerinde geleneksel motif bulunan perde objesini kullanmasıdır. Sanatçı kullandığı bu üslup ile resimlerinde günün bir anından perde aralamaktadır. Sanatçı bu yol ile eserini resmederken kendisini bir başka gözle görmekte ve resim içinde resim yapmaktadır. Ön cephede çizdiği resme gizem katmak için aralanan motif desenli perdeyle iki boyutun ötesine geçmektedir. Resmi seyirci seyredirken kendini resmedilen mekân içerisinde bulmaktadır. Resimde ağırlıklı olarak kullanılan renkler mavi, siyah, gri renkte tonlardır. İzleyicinin ilk resme bakış noktası olan ve resmin solunda yer alan işlemeli motif perde tuvalden dışarı taşarak açık bir kompozisyon oluşturmaktadır. Sanatçı resmin sol tarafından gelen güçlü bir ışık süzmesi vermekte ve bu

ışığın gölgesinin etkisiyle resimde iç-dış ve üç boyut etkisi oluşmaktadır. İç mekân da zemini oluşturan karoların oluşturduğu perspektif kusursuz bir şekilde resimde görülmektedir. Duvarda asılı olan ve sol tarafta yer alan masa üstündeki kumaşlar perde ile bütünlük sağlayıp resimde denge unsuru olmaktadır. Sanatçı izleyiciyi perdeyi aralama hissiyle resmi izleme olanağı vermektedir. Böylece izleyici merak duygusuyla sanatçının yapmakta olduğu resimde yer alan figürün kim olduğunu görebilmektedir. Sanatçı, resimde yer alan bayan figürün elinde ve çevresinde yer alan nesneler aracılığıyla mesaj vermektedir. Resim son derece gerçekçi çizilmiş, o dönemi yansıtmıştır. Resimde yer alan motifler resmi güçlendirmiş ve dönemi yansıtmada araç olmuştur. Resimde belirgin olarak perdede işlenmiş motifler, karoların oluşturduğu motif örüntüsü ve duvarda solgun olarak görülen duvar halısındaki motiflerdir. Resimde yer alan motifler mekânın doluluğunu sağlamaktadır. Motifler ayrıca nesneler üzerinde işleniş biçimiyle resimde güçlü bir üç boyut form algısına neden olmaktadır.

7. EMPRESYONİZM RESİM SANATINDA MOTİF

Empresyonist Sanatçılar, dış dünyayı olduğu gibi değil de algıladıkları biçimde anlatmayı amaçlamışlar, özneliği benimsemişlerdir. Onlara göre, bu dünya sanatçılara heyecan ve ruhi dalgalanmalar veren bir uyarıcıdır. Sanatçının görevi, duyduğu heyecanı, ruhi dalgalanmaları dile getirmek olmalıdır. Empresyonizm, Sembolizm akımının özelliklerini taşıyan bir akım olarak değerlendirilebilir. Sembolizm akımında kolay anlaşılan bir motif oluşturmanın yanı sıra, derinlik ve uzaklık izlenimini vermeyi de başarmıştır <https://www.edebiyatvesanatakademisi.com/resim-sanati/empresyonizm-19231.aspx/>.

Sanatçı **Pierre Bonnard** “Nu à contre-jour” adlı çalışmasında nesneleri işleme unsuru olarak genel olarak motif kullanmıştır. Nesneler üzerinde kullanılan motif iç mekânın duvarında, halıda ve yatak örtüsünde görülmektedir. Sanatçı pencereden süzülen ışığı mekânın aydınlanmasında belirgin şekilde kullanmıştır. Resimde gündelik yaşamdan yıkanmaya hazırlık sahnesi resmedilmiştir. Resmin merkezine yakın olan sağ tarafta sol ayağının üzerine ağırlığını yükleyen çıplak bayan figür ve sol tarafta büyükçe bir leğen ile yıkanmaya hazırlık sahnesi resmedilmiş ve aynada yansıyan çıplak kadın ve sandalye ile tema tamamlanmıştır. Sanatçı eserinde halı, kanep, duvar ve perdede empresif bir etkiyle motifi kullanmıştır. Motiflerin kontursuz empresif fırça darbeleri resmedilmesi, görünümü baskın olarak etkilemektedir. Motifler resimde odanın doluluk algısını da güçlendirmiştir.

Resim 6: Pierre Bonnard, “Nu à contre-jour”, 124,5 x 109 cm, TüYB, 1908.

Resim 7: Pierre Bonnard, “NU DANS UN INTÉRIEUR”, 00 x 00 cm, TÜYB, 1908.

Yöntem: Araştırma verilerine ulaşmak için makale, internet, tez gibi kaynaklar incelenip literatür taranmıştır. Resimlerdeki motiflerin analizi yapılırken betimsel analiz yapılmıştır. Araştırma nitel araştırma deseni olup; belirli dönemler ve belli sanatçılar seçilerek amaçlı örnekleme gidilmiştir. Araştırmada önce tanıma gidilmiş sonrasında ilk dönemden günümüze kadar yer alan bazı önemli dönemlerin motifsel yaklaşımı ele alınıp, seçilen sanatçıların yaptığı eser örneklerinden yola çıkılarak motif irdelenmiştir.

8. SONUÇ

Resimde motif kullanımı, nesnenin hacim kazanmasına sağlar ve aynı zamanda nesnenin yüzeyini düzlemde kurtarır. Resimde nesneler üzerinde yer alan motif resme estetik değer katar. Resimde kullanılan motif, üzerinde işlendiği nesneye yüklenen anlamlar ile resimde temayı güçlendirmektedir. Motif kullanımı aynı zamanda işlenmiş olan nesnenin kullanım amacına uygunluğunu da desteklemektedir. Nesne üzerine işlenmiş motifler toplumların yâda bireylerin yaşamlarını yansıtan mesaj içeriği taşıyabilmektedir.

Bazı resimlerde nesne üzerindeki motifler hedeflenen konu hakkında mesaj içermektedir. Ressamların resimlerindeki bazı motifler güç, otorite ve zenginliğin gösterimi olarak resimde bir araç olarak kullanılmıştır. Motifler resmi destekleyen, güçlendiren öğeler olarak resimlerde kendini göstermiştir. Motif resimde doğru kullanılmaz ise resmi basitleştirecek, niteliğini kaybettirecektir. Motif resimde yer alan diğer nesne ve figürlerle organik bir bağ oluşturamazsa resmin bütünlüğü bozulup estetik görüntü zayıflayacaktır. Resimlerde kullanılan motifler bazı resimlerde resmi desteklemek yâda bir araç olarak kullanılır iken Henri Matisse'nin “Kırmızı Oda” resim örneği gibi bazı resimlerde ise resmi yüzeye çekmesi ve motifi ön planda tutması ile amaç haline gelmiştir. Motif resimde yer alan nesnelerin üzerinde üç boyut hissini artırma amacıyla kullanım görevi görmüştür. Bazı resimlerde kullanılan motifler ve kullanım yoğunluğu ile o dönemin ve kültürünün genel özelliklerini yansıtan formlar bütünü haline dönüşmektedir. Motifler ayrıca resimlerde doluluk hissini arttıran öğeler olarak sanatçılar tarafından kullanılmıştır.

KAYNAKÇA

Avşar, L. (2010). “Antik Yunan Seramiklerdeki Haç ve Çarkıfelek Simgeleri ve Bunların Avrasya, Anadolu ve Mezopotamya Kültürlerindeki Muhtemel Kaynakları,” Selçuk Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi, 3(3):120.

A Heavenly Van Eyck | Daydream Tourist alınan yer (19.09.2018). Tarihinde <https://daydreamtourist.com/2013/04/29/a-heavenly-van-eyck/> adresinde alındı.

Çakmak, M. A. ve Özdemir, T. (2018)). Ortaokul Öğrencilerinin Türk Kültür Tarihi Açısından Halı ve Kilim Motiflerinin Dili Hakkındaki Görüşleri -Pazırık Halısı Örneği, International Journal Of Eurasian Education And Culture, 6 : 76

Daşdağ, F. (2017). “Görsel İletişimin Tarihi, Kültürel ve Estetik Nesnesi Olan Diyarbakır Surları ve Sembolik Motifleri” Dicle Üniversitesi Mühendislik Dergisi, 8(2):2-3.

Empresyonizm - Resim Sanatı - Güzel Sanatlar alınan yer (17.09.2018). Tarihinde <https://www.edebiyatvesanatakademisi.com/resim-sanati/empresyonizm-19231.aspx> / adresinde alındı.

Fovizm (Yırtıcılık). 20. yy. nın modern resim alınan yer (19.09.2018) tarihinde <https://slideplayer.biz.tr/slide/11796591/> adresinde alındı.

Jan Van Eyck Hayatı ve Eserleri (1390 - 1441) - İstanbul Sanat Evi, (13.09.2018). Tarihinde <https://www.istanbulsanatevi.com/sanaticilar/soyadi-e/eyck-jan-van/jan-van-eyck-biyografi-1390-1441/> adresinde alındı.

Nedir - Rönesans Resim Sanatı - Toplumusmani.Net, (13.09.2018). Tarihinde <http://www.toplumusmani.net/modules/wordbook/entry.php?entryID=4322/ronesans-resim-sanati-nedir+ronesans-resim-sanati-ne-demek/> adresinde alındı.

Özdiñç, Ö. (2016). “Halı ve Motif,” Sosyal Bilimler Dergisi, 4(6):526.

Öztürk, M. (2008). “Konya ve Çevresinde Anadolu Selçuklu Dönemi Çinilerinde Kullanılan Bitkisel Motiflerin Dili ve Resim Eğitimi Açısından İncelenmesi”, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Güzel Sanatlar Anabilim Dalı Resim-İş Öğretmenliği Bilim Dalı, Konya.

Realizm Sanat Akımı alınan yer (18.09.2018). Tarihinde <https://www.arthipo.com/artblog/sanat-tarihi/realizm-sanat-akimi.html/> adresinde alındı.

Yalçınkaya, Işın. (2017). “Taş Devirleri Sanatında Teknik ve Stil” Ankara Üniversitesi Dil Ve Tarih – Coğrafya Fakültesi Dergisi. 29(1-4): 81.

TDK, Türk Dil Kurumu, http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5ba36b9107f8a3.34289067

Görsel kaynakçalar

Resim. 1: <https://acikders.ankara.edu.tr/mod/resource/view.php?id=14823>

Resim 2: <https://daydreamtourist.com/2013/04/29/a-heavenly-van-eyck/>

Resim 3: https://www.google.com.tr/search?biw=1280&bih=882&tbm=isch&sa=1&ei=a3LEW-z9L8a5wgTJkpDQAQ&q=Henri+Matisse+Etr%C3%BCsk+&oq=Henri+Matisse+Etr%C3%BCsk+&gs_l=img.3...4382.5411.0.5756.6.5.0.0.0.0.365.365.31.1.0....0...1c.1.64.img.5.0.0....0.KxpmhSaATmA#imgsrc=GTMXKm4RHoF_iM:

Resim 4: https://www.google.com.tr/search?biw=1280&bih=882&tbm=isch&sa=1&ei=c3LEW9r6HsKHwgSR2r7oAg&q=Henri+Matisse%2C+%E2%80%9DK%C4%B1rm%C4%B1z%C4%B1+Oda%E2%80%9D%2C+180+x+220+cm%2C+T%C3%9CYB%2C+1908.&oq=Henri+Matisse%2C+%E2%80%9DK%C4%B1rm%C4%B1z%C4%B1+Oda%E2%80%9D%2C+180+x+220+cm%2C+T%C3%9CYB%2C+1908.&gs_l=img.3...168712.168712.0.169456.1.1.0.0.0.357.357.3-1.1.0....0...1c.1.64.img..0.0.0....0.PYBshGQq4Qs#imgsrc=yy43ax91SiCoEM:

Resim 5:

https://www.google.com.tr/search?biw=1280&bih=882&tbm=isch&sa=1&ei=HnPEW97lL4LFwATW5brwAQ&q=Johannes+Vermeer%2C+%E2%80%9CResim+Alegorisi+%E2%80%9C%2C+120+x+100+cm%2C+T%C3%9CYB%2C+1668.&oq=Johannes+Vermeer%2C+%E2%80%9CResim+Alegorisi+%E2%80%9C%2C+120+x+100+cm%2C+T%C3%9CYB%2C+1668.&gs_l=img.3...114667.114667.0.115867.1.1.0.0.0.364.364.3-1.1.0....0...1c.1.64.img..0.0.0....0.FCs1VYSnmy8#imgsrc=IgLvh7BSJUUhjBM:

Resim 6:

https://www.google.com.tr/search?biw=1280&bih=882&tbm=isch&sa=1&ei=lHPEW6DtCtGvwgSFyqoI&q=Pierre+Bonnard%2C%E2%80%9CNu+%C3%A0+contre-jour%E2%80%9D%2C+124%2C5+x+109+cm%2CT%C3%9CYB%2C+1908.&oq=Pierre+Bonnard%2C%E2%80%9CNu+%C3%A0+contre-jour%E2%80%9D%2C+124%2C5+x+109+cm%2CT%C3%9CYB%2C+1908.&gs_l=img.3...35078.35078.0.36381.1.1.0.0.0.362.362.3-1.1.0....0...1c.1.64.img..0.0.0....0.Rm7HrCv2q_g#imgsrc=qk5SQGPz_A5m8M:

Resim 7:

https://www.google.com.tr/search?biw=1280&bih=882&tbm=isch&sa=1&ei=uXPEW8znLMKMwgT23r3gDA&q=Pierre+Bonnard%2C%E2%80%9CNu+DANS+UN+INT%C3%89RIEUR%E2%80%9D%2C+00+x+00+cm%2CT%C3%9CYB%2C+1908.&oq=Pierre+Bonnard%2C%E2%80%9CNu+DANS+UN+INT%C3%89RIEUR%E2%80%9D%2C+00+x+00+cm%2CT%C3%9CYB%2C+1908.&gs_l=img.3...42227.42227.0.42924.1.1.0.0.0.367.367.3-1.1.0....0...1c.1.64.img..0.0.0....0.4ni-t9hJCQ0#imgsrc=c9NV54Lpe9beCM: